

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-124/23-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Gordane Marušić Babić i Ljiljane Karlovčan-Đurović, članica vijeća te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu zahtjeva Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, Središnjeg ureda Z., na sjednici vijeća održanoj 20. srpnja 2023.

p r e s u d i o j e

I Ukidaju se:

članak 2. stavak 1. točka 4., članak 5., članak 6., članak 7., članak 8., članak 9., članak 10., članak 11. stavak 2. i 3., članak 12., članak 14. i članak 15. Odluke o općinskim porezima Općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 12/19. i 13/22.).

II Ukida se odredba članka 5. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o općinskim porezima Općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 13/22.).

Obrazloženje

1. Na temelju odredbe članka 82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 137/15.- ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20., dalje: ZoLP(R)S) podnositelj je podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti članka 2. stavka 1. točke 4., članka 5., članka 6., članka 7., članka 8., članka 9., članka 10., članka 11. stavka 2. i 3., članka 12., članka 14. i članka 15. Odluke o općinskim porezima Općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 12/19. i 13/22.- dalje Odluka o općinskim porezima) i Odluke o porezu na korištenje javnih površina na području Općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 13/22.- dalje Odluka o porezu na korištenje javnih površina).

2. S obzirom da su predmetnim zahtjevom osporena dva opća akta, Sud je za potrebe postupanja u odnosu na svaki od navedenih općih akata zahtjev razdvojio, tako da će u ovom predmetu odlučiti o zakonitosti Odluka o općinskim porezima, a u predmetu, poslovni broj: Usoz-216/23 o zakonitosti Odluka o porezu na korištenje javnih površina.

3. Podnositelj u zahtjevu u bitnome navodi da je u postupku nadzora zakonitosti Odluke o općinskim porezima utvrđeno da su sporne odredbe protivne odredbi članka 42. stavka 1. Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“, 115/16., 101/17., i 114/22., dalje: ZLP-a) jer se odnose na pitanja koja nisu u djelokrugu jedinice lokalne samouprave odnosno njima je Općinsko vijeće Općine S. F. i J. uredilo pitanja, koja, prema navedenoj zakonskoj odredbi nije ovlašteno uređivati. Ističe da se ostala pitanja bitna za utvrđivanje i naplatu poreza uređuju propisima više pravne snage, tj. ZLP-om i Općim poreznim zakonom. Nadalje navodi da se odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave kojom se propisuje i uređuje plaćanje lokalnih poreza može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a stupa na snagu 1. siječnja iduće godine i primjenjuje se od dana stupanja na snagu. Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o općinskim porezima donesena je na sjednici Općinskog vijeća 14. rujna 2022., a završnim odredbama navedene Odluke propisano je da stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Sveti Filip i Jakov, što je protivno odredbi članka 42. stavka 2. ZLP-a. Ujedno navodi da donositelj osporenog akta nije postupio u skladu s danom uputom podnositelja zahtjeva i ispravio utvrđene nepravilnosti pa su Odlukom podnositelja, klasa: 410-01/22-01/1724, urbroj: 513-07-21-01-23-4 od 15. veljače 2023., osporene odredbe Odluke obustavljene od primjene.

4. Donositelj, iako pozvan odgovarajućom primjenom članka 32. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21., dalje: ZUS), nije dostavio očitovanje.

5. Na temelju članka 42. stavka 1. ZLP-a, i članka 32. Statuta ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov, 2/14.- pročišćeni tekst, 6/14., 1/18., 1/20. i 2/21.) Općinsko vijeće Općine S. F. i J. na sjednici vijeća održanoj dana 12. prosinca 2019. donijelo je Odluku o općinskim porezima općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 12/19.), a na sjednici održanoj dana 14. rujna 2022. donijelo je Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o općinskim porezima Općine Sveti Filip i Jakov. ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 13/22.),

Osporene odredbe glase:

Članak 2. stavka 1. točka 4.

Općini Sveti Filip i Jakov pripadaju sljedeći porezi:

4. Porez na korištenje javnih površina.

Članak 5.

Poslove u svezi s utvrđivanjem porezne obveze snosi obveznik poreza na potrošnju te utvrđenu obvezu poreza podnosi na Obrascu PP-MI-PO i predaje ga do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec, dok poslove u svezi s naplatom poreza snosi Odsjek za financije i računovodstvo Jedininstvenog upravnog odjela Općine Sveti Filip i Jakov.

Članak 6.

Kućom za odmor smatra se svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski odnosno koji se ne koriste za stalno stanovanje.

Kućom za odmor ne podrazumijevaju se gospodarstvene zgrade koje služe za smještaj poljoprivrednih strojeva, oruđa i drugog pribora.

Članak 7.

Porez na kuću za odmor ne plaćaju vlasnici nekretnina poslovne namjene koji u njoj obavljaju registriranu djelatnost pružanja usluga smještaja te po toj osnovi stječu dobit odnosno dohodak.

Ako u objektu koji ima više jedinica za iznajmljivanje, usluge smještaja iz stavka 1. ovog članka obavljaju na način da se samo jedna ili manji broj jedinica bavi tom djelatnošću kao poslovnom djelatnošću, a u ostalim jedinicama se bave djelatnošću pružanja usluga smještaja kao domaćinstva, vlasnici nekretnina su obveznici plaćanja poreza na kuće za odmor za one jedinice u kojima se bave djelatnošću pružanja usluga smještaja kao domaćinstva.

Za utvrđivanje porezne obveze iz stavka 2. ovog članka, tijelo koje vodi postupak će zatražiti odgovarajuće dokaze od vlasnika nekretnine.

Vlasnici kuća odnosno stanova za odmor koji se u istoj bave registriranom djelatnošću pružanja usluga smještaja kao domaćinstva, obveznici su plaćanja poreza na kuće za odmor.

Članak 8.

Uz zahtjev za oslobođenje od plaćanja poreza na kuće za odmor iz članka 7. stavka 1. ove Odluke, vlasnici moraju priložiti sljedeće isprave u izvorniku ili ovjerenoj preslici, ne starije od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva:

– izvod iz sudskog registra za pravnu osobu odnosno izvod iz obrtnog registra za fizičku osobu – obrtnika iz kojeg je vidljiva registracija za obavljanje djelatnosti pružanja usluga smještaja

– rješenje o kategorizaciji

– izvadak iz zemljišne knjige i presliku katastarskog plana za nekretnine koja je predmet oslobađanja zajedno s elaboratom o etažiranju.

Članak 9.

Obveznici poreza na kuće za odmor su i oni vlasnici odnosno suvlasnici kuća za odmor na području Općine Sveti Filip i Jakov koji imaju uredno prijavljeno prebivalište na području Općine Sveti Filip i Jakov, ali istu koriste samo povremeno ili sezonski.

Kada pravna ili fizička osoba ima u vlasništvu dvije ili više kuća odnosno stanova, od kojih jednu koristi za stanovanje u mjestu prebivališta odnosno poslovni nastan, a u drugom ili istom mjestu ima kuću ili stan koji koristi povremeno ili sezonski, te kuće ili stanovi se smatraju kućom za odmor i za iste se plaća porez na kuće za odmor.

U postupku dokazivanja statusa kuće za odmor u smislu stavka 1. ovog članka, osim osobne iskaznice vlasnika kuće za odmor, uzimat će se u obzir visina režijskih troškova (potrošnja električne energije, vode, odvoza komunalnog otpada, telefona), mjesto zaposlenja, mjesto izabranog obiteljskog liječnika, mjesto školovanja djece, gdje se primaju poštanske pošiljke, izjave svjedoka, sve kako bi se utvrdilo da li se radi o kući za odmor.

Ukoliko vlasnik kuće za odmor dostavi isprave iz stavka 3. ovog članka, te na taj način dokaže da se kuća odnosno stan koristi za stalno stanovanje, biti će oslobođeni plaćanja poreza na kuće za odmor.

Članak 10.

Za kuću za odmor koje je u izgradnji (nedovršena kuća ili stan), porez se plaća samo na korisnu površinu dijela kuće koja je dovršena toliko da se može koristiti povremeno ili sezonski, što podrazumijeva da je postavljena vanjska građevinska stolarija i minimalni sanitarni uvjeti.

Članak 11. stavak 2. i 3.

Obveznici poreza na kuće za odmor dužni su Općini Sveti Filip i Jakov dostaviti podatke o kući odnosno stanu za odmor, mjestu gdje se objekti nalaze, korisnu površinu i druge podatke bitne za utvrđenje porezne obveze.

Podatke iz stavka 2. ovog članka, porezni obveznici su dužni dostaviti do 31. ožujka godine za koju se utvrđuje porez na kuće za odmor.

Članak 12.

Ukoliko se tijekom kalendarske godine promijeni vlasništvo kuće odnosno stana za odmor, novi vlasnik ne plaća porez na kuću za odmor za razdoblje za koje je taj porez bio utvrđen prethodnom vlasniku već plaća godišnji porez umanjen za dio godine prije stjecanja prava vlasništva.

Novi vlasnik je dužan prijaviti sve promjene vezane uz vlasništvo kuće za odmor Općini Sveti Filip i Jakov radi razreza poreza.

Članak 14.

Porez na korištenje javnih površina u skladu s Odlukom o porezu na korištenje javnih površina plaćaju sve pravne i fizičke osobe kojima je nadležno tijelo Općine Sveti Filip i Jakov odobrilo privremeno korištenje javnih površina, pravne i fizičke osobe koje koriste javnu površinu temeljem drugih odobrenja ili ugovora kao i pravne i fizičke osobe za koje se utvrdi da su koristile javnu površinu bez odobrenja.

Na utvrđivanje i naplatu poreza na korištenje javnih površina primjenjuje se Odluka o porezu na korištenje javnih površina.

Članak 15.

Na pitanja tko su porezni obveznici, što čini poreznu osnovicu, tko je oslobođen od plaćanja općinskih poreza odnosno kome se može odobriti olakšica, primjenjuju se odredbe Zakona o lokalnim porezima.

Na poslove utvrđivanja i naplate općinskih poreza, dokazivanja i druga postupovna pitanja, primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona.

Na sva pitanja koja nisu uređena ovom odlukom primjenjuju se propisi Zakona o lokalnim porezima odnosno Općeg poreznog zakona.

6. Odredbom članka 20. ZLP-a propisano je da je jedinice lokalne samouprave mogu uvesti sljedeće poreze: 1. prirez porezu na dohodak, 2. porez na potrošnju, 3. porez na kuće za odmor, i 4. porez na korištenje javnih površina.

7. Odredbom članka 42. stavka 1. ZLP-a propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom utvrđuje:

1. za potrebe plaćanja prireza poreza na dohodak, visinu stope prireza poreza na dohodak

2. za potrebe plaćanja poreza na potrošnju, visinu stope poreza na potrošnju i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

3. za potrebe plaćanja poreza na kuće za odmor, visinu poreza na kuće za odmor, a ovisno o mjestu, starosti, stanju infrastrukture te drugim okolnostima bitnim za korištenje kuće za odmor, i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza, i

4. za potrebe plaćanja poreza na korištenje javnih površina, što se smatra javnom površinom, visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina, kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

8. Naprijed navedenom odredbom članka 42. stavka 1. ZLP-a propisano je što se može utvrditi odlukom predstavničkog tijela kada se uvodi neki od lokalnih poreza. Međutim, takvom odlukom nije dopušteno propisivanje odredbi kojima se utvrđuju porezni obveznici, što čini poreznu osnovicu, način obračuna i plaćanja lokalnih

poreza, što se smatra kućom za odmor, te provođenje dokaznog postupka radi utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje. Slijedom navedenog proizlazi da su osporenim odredbama Odluke o lokalnim porezima, kako to i pravilno navodi podnositelj, uređena pitanja koja nisu u djelokrugu jedinice lokalne samouprave jer se uređuju propisima više pravne snage, dakle, odredbama ZLP-a i Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", 115/16., 106/18., 121/19., 32/20. i 40/20.).

9. Za ocjenu zakonitosti osporene Odluke mjerodavna je i odredba stavka 2. članka 42. ZLP-a, kojom je propisano da se odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka, kao i odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

10. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o lokalnim porezima objavljena je dana 15. rujna 2022., a u članku 5. propisano je da Odluka stupa na snagu osmog dana od objave u Službenom glasniku Općine Sveti Filip i Jakov. Osnovano podnositelj navodi da tako propisana završna odredba nije u skladu s odredbom članka 42. stavka 2. ZLP-a, imajući u vidu da stupanje na snagu nekog propisa (uključujući i opće akte) ujedno znači i početak njegove primjene.

11. Stoga je, na temelju članka 86. stavka 3. ZUS-a, odlučeno kao u izreci.

12. Odluka prestaje važiti danom objave ove presude u "Narodnim novinama" sukladno članku 86. stavku 4. ZUS-a.

U Zagrebu 20. srpnja 2023.

Predsjednica vijeća:
Blanša Turić, v.r.